

endelig Striden kunde tages op mod de konservative Partier efter en Landstingsopløsning — en saadan har ingen Sinde tidligere fundet Sted —, blev Vælgerne Anskuelse og Krav lagt for Dagen utvetydigt for alle og med en imponerende Magtfuldhed til Trods for de store Vanskeligheder, Valgmaaden skabte for Befolkningens Villiestilkendegivelse. Sejren den 29. Juni og den 10. Juli var saa stor og uomtvistelig, at derved blev i Virkeligheden det nuværende Landsting og den nuværende Forfatning dødsdømt, og Vejen blev lagt aaben for Vedtagelsen, ogsaa her i Landstinget, af den nye Grundlov, som Folketinget havde krævet med saa overvældende Flertal. Ogsaa her i Landstinget er der nu sikkert Flertal for det Grundlovsforslag, som er saa kendt af alle, at jeg hverken behøver at omtale det i dets Helhed eller i Enkeltheder. Om dette Forslag drejede Valget sig, og her i Salen sidder nu kun enten Venner af Forslaget, Mænd, der overfor Vælgerne har udtalt deres Villie til at stemme for det uden Ændring, eller Modstandere; derimod er der ikke valgt en eneste, der har taget betinget Stilling til Forslaget, og hvis Indvendinger og Betænkeligheder først skulde overvindes, inden det kunde tiltrædes. Af Mænd, som søgte Valg paa dette Grundlag, og som, forstaaeligt nok, blev støttet af Højres Presse og Højres Agitation paa enhver Maade, er der ikke valgt en eneste.

Stillingen er altsaa klar. Efter at Folketinget i sidste Samling havde vedtaget dette Forslag, hindredes dets Fremme her i dette Ting. Opløsningen var Svaret herpaa. Nu da et nyt Landsting er valgt og sammentraadt, maa den standsede Behandling genoptages og føres til Ende, og saa vidt Ministeriet kan skønne, findes der ikke Anledning til og heller ikke synderlig Mulighed for en lang Forhandling. Folket, Vælgerne, Folketingets og Landstingets Flertal venter nu den endelige Beslutning. Jeg maa ogsaa mindes om, at vel gav dette Ministerium dette høje Ting rigelig Tid til dets Overvejelser, og denne Tid udstraktes til hele den forrige Samling, der blev af overordentlig Længde, idet den varede 9 Maaneder, men at denne Tid ikke benyttedes af de konservative Partier. Det vil sikkert være uheldigt for ikke at sige uforsvårligt, om det nye Landsting efter et Valg som det nu tilendebragte tog sig gode Stunder til at træffe den Afgørelse, Valget fastslog som Vælgerne Villie. Desuden, Tiden iler, og hvis vi ikke skal komme ud i ret urmelige Forhold for det kommende Rigsdags-

arbejde, maa vi fremad. Jeg henviser her til de af mig omtalte Ændringer, som jeg har været nødt til at indføre i Grundlovsforslagets midlertidige Bestemmelser. Den ene gaar ud paa, at den første Rigsdags Sammentræden efter Grundlovens Vedtagelse skal udskydes indtil den 15. December, altsaa til et for en ordentlig Rigsdags-samling meget sent Tidspunkt, men naar man gaar ud fra, at Bekræftelses-Rigsdagen neppe kan sammentræde før i sidste Halvdel af September, vil ærede Medlemmer nok forstaa, at der vil hengaa en Tid af 2 til 3 Maaneder, naar alle Fristers Overholdelse skal iagttages og Valg til Folketinget med efterfølgende Omvalg og Valg til Landstinget med forudgaaende Sendemandsvalg og Valgmandsvalg kan finde Sted. Det foreslaas derfor, at den sjette midlertidige Bestemmelse skal lyde saaledes: „Den første ordentlige Rigsdag efter denne Grundlovs Vedtagelse sammentræder den tredje Tirsdag i December, dersom Kongen ikke har indkaldt den til at møde forinden“.

Da det første Valg efter den nye Grundlov nu sandsynligvis først vil finde Sted i November Maaned, vil Følgen deraf blive, naar ikke en Opløsning kommer imellem, at Halvdelen af de valgte Landstingsmedlemmer efter den nye Grundlov skulde genvælges i November Maaned 1918, og den anden Halvdel i November 1922. Det er klart for enhver, at dette vilde forvolde alvorligt Afbræk i Rigsdagens Arbejde, og jeg har derfor tilladt mig som en syvende midlertidig Bestemmelse at tilføje følgende Ord: „De i 1914 folkevalgte 54 Medlemmer af Landstinget afgaar med Halvdelen i September 1918, og Halvdelen i September 1922, uanset at den for Mandatet gældende Tid af 4 henholdsvis 8 Aar ikke er fuldt forløben.“

Med disse af Omstændighederne nødvendiggjorte Tilføjelser skal jeg anbefale det kendte Forslag til det høje Landstings velyvillige Behandling, og jeg skal tilføje Ønsket om, at Behandlingen tillige fremmes uden noget som helst uforløbet Op-

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte Lovforslag vil blive omdelt.

Jeg giver derefter den højtærede Indenrigsminister Ordet til Fremsættelse af Forslag til Lov om Valg til Rigsdagen.

Indenrigsministeren (Rode): Den 3. Juni forelaa til anden Behandling her i Tinget Forslaget til Valglov. En Række